

UCHWAŁA NR XXV/626/26
SEJMIKU WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

z dnia 25 maja 2026 r.

w sprawie wyrażenia stanowiska dotyczącego apelu Rady Gminy Łubowo w przedmiocie uchwały Nr XXXIX/941/17 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 18 grudnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia, na obszarze województwa wielkopolskiego, ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw

Na podstawie § 16 ust. 2 Statutu Województwa Wielkopolskiego, którego tekst jednolity został ogłoszony obwieszczeniem Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 29 października 2018 r. (Dz. Urz. Woj. Wielk. z 2018 r. poz. 8635), Sejmik Województwa Wielkopolskiego uchwala, co następuje:

§ 1.

Wyraża się stanowisko dotyczące apelu Rady Gminy Łubowo w przedmiocie uchwały Nr XXXIX/941/17 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 18 grudnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia, na obszarze województwa wielkopolskiego, ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw (Dz. Urz. Woj. Wielk. poz. 8807 z późn. zm.), stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Uchwałę wraz z uzasadnieniem doręcza się Przewodniczącej Rady Gminy Łubowo.

§ 3.

Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącej Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Sejmiku
Województwa
Wielkopolskiego

Tatiana Sokołowska

Załącznik do uchwały nr XXV/626/26
Sejmiku Województwa Wielkopolskiego
z dnia 25 maja 2026 r.

Instrumentem wkomponowanym w przepisy ochrony środowiska, celem stworzenia lepszych możliwości poprawy jakości powietrza na szczeblu wojewódzkim i lokalnym, jest tzw. uchwała antysmogowa. Zgodnie z art. 96 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r. poz. 647 z późn. zm.) sejmik województwa może, w drodze uchwały, w celu zapobieżenia negatywnemu oddziaływaniu na zdrowie ludzi lub na środowisko, wprowadzić ograniczenia lub zakazy w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw. Sejmik Województwa Wielkopolskiego przyjął uchwałę Nr XXXIX/941/17 z dnia 18 grudnia 2017 r., w sprawie wprowadzenia, na obszarze województwa wielkopolskiego, ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw (tzw. uchwała antysmogowa). W przedmiotowej uchwale wskazano m.in. maksymalne terminy eksploatacji urządzeń oddanych do użytkowania przed dniem wejścia w życie uchwały (1 maja 2018 r.), niespełniających wymagań w zakresie sprawności cieplnej i emisji zanieczyszczeń. Z dniem 31 grudnia 2023 r. upłynął termin, do którego dopuszczalna była eksploatacja bezklasowych kotłów (tzw. kopciuchów), natomiast z dniem 31 grudnia 2025 r. upłynął termin, do którego dopuszczalna była eksploatacja miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń niespełniających ww. wymagań.

Rada Gminy Łubowo, w drodze uchwały Nr XXV/219/2026 z dnia 18 marca 2026 r., wystosowała do Sejmiku Województwa Wielkopolskiego apel dotyczący przedmiotowej uchwały antysmogowej. W treści apelu wyrażono zaniepokojenie ustanowieniem obowiązku ograniczenia emisji zanieczyszczeń na terenie województwa wielkopolskiego. Zwrócono także uwagę na trudną sytuację ekonomiczną gospodarstw domowych, która nie pozwala na ponoszenie dodatkowych kosztów związanych z wymianą źródeł ciepła na urządzenia spełniające wymagania określone w uchwale antysmogowej. Wobec powyższego, Rada Gminy Łubowo zaapelowała o:

- 1) zmianę zakazu użytkowania dotychczasowych pozaklasowych źródeł ciepła;
- 2) zaprzestanie nakładania sankcji na mieszkańców, którzy z powodu trudnej sytuacji finansowej użytkują urządzenia niespełniające obowiązujących norm;
- 3) rozszerzenie i usprawnienie pomocy dla mieszkańców w realizacji celów uchwały antysmogowej.

Jednocześnie w apelu podkreślono, że intencją Rady Gminy Łubowi nie jest podważanie proekologicznych celów przedmiotowej uchwały Sejmiku Województwa Wielkopolskiego, lecz zapewnienie, aby ich realizacja odbywała się w sposób sprawiedliwy społecznie.

Przyjęcie przez Sejmik Województwa Wielkopolskiego uchwał antysmogowych było podyktowane przede wszystkim troską o zdrowie i jakość życia zwłaszcza tych Wielkopolan, na których zanieczyszczone powietrze wywiera największy wpływ, czyli dzieci i osób starszych, a także kobiet w ciąży i osób o słabszej odporności. Drobnocząsteczkowy pył powoduje liczne choroby m.in. układu oddechowego i krążeniowego, a benzo(a)piren jest silnie rakotwórczym węglowodorem. Wprowadzenie nakazów i zakazów w przedmiotowym zakresie przekłada się nie tylko na poprawę zdrowia i jakość życia ludzi, ale także jest krokiem do osiągnięcia celów określonych w Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do roku 2030. W dokumencie tym poprawa jakości powietrza stanowi jeden z kluczowych kierunków interwencji w celu operacyjnym „Poprawa stanu oraz ochrona środowiska przyrodniczego Wielkopolski”.

Wymaga podkreślenia, że przedmiotowa uchwała antysmogowa została podjęta i ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego w roku 2017 i przewiduje odpowiednio długie perspektywy czasowe wymiany poszczególnych rodzajów urządzeń.

Ponadto, Samorząd Województwa Wielkopolskiego, od roku 2017 systematycznie prowadzi kampanie informacyjne dotyczące problematyki jakości powietrza, w których zwraca uwagę na określone w uchwałach antysmogowych terminy obowiązkowej wymiany poszczególnych urządzeń grzewczych. Tak więc adresaci uchwał antysmogowych powinni podjąć stosowne działania mające na celu realizację nałożonych obowiązków z odpowiednim wyprzedzeniem.

Należy także zauważyć, że Samorząd Województwa corocznie organizuje konferencje szkoleniowe adresowane do pracowników urzędów miast i gmin oraz strażników miejskich i gminnych, podczas których prezentowane są w sposób szczegółowy możliwości finansowania działań zmierzających do poprawy jakości powietrza.

Zakres normatywny uchwał antysmogowych nie obejmuje kwestii związanych z ewentualnym dofinansowaniem wymiany kotłów lub miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń. Programy pomocowe w tym zakresie realizowane są przez odpowiednie instytucje państwowe oraz samorządowe.

Sankcja za nieprzestrzeganie ograniczeń, zakazów lub nakazów określonych w przedmiotowej uchwale, w postaci grzywny, wynika wprost z art. 334 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska. Sejmik Województwa Wielkopolskiego nie posiada uprawnień do wprowadzania jakichkolwiek odstępstw od odpowiedzialności karnej wynikającej z przywołanego przepisu prawa. Sejmik Województwa nie jest również organem władnym do nakładania grzywnien. Kompetencje w tym zakresie realizują organy kontrolne, tj. wójtowie, burmistrzowie i prezydenci miast, Wielkopolski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska lub Policja.

Wobec powyższego, podjęcie przez Sejmik Województwa Wielkopolskiego działań, o których mowa w apelu Rady Gminy Łubowo, jest nieuzasadnione.

Uzasadnienie do uchwały nr XXV/626/26
Sejmiku Województwa Wielkopolskiego
z dnia 25 maja 2026 r.

W myśl § 16 ust. 2 Statutu Województwa Wielkopolskiego, którego tekst jednolity został ogłoszony obwieszczeniem Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 29 października 2018 r., w sprawach, w których Sejmik nie realizuje swoich uprawnień stanowiących może wyrażać opinie, podejmować apele i zajmować stanowiska w formie uchwały.

Wobec przyjęcia przez Radę Gminy Łubowo apelu dotyczącego uchwały Nr XXXIX/941/17 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 18 grudnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia, na obszarze województwa wielkopolskiego, ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, zasadnym jest wyrażenie stanowiska przez Sejmik Województwa.